

### U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **H. Ď.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. E. H., advokátkou, Advokátska kancelária H., s.r.o., so sídlom v Ž., proti žalovanému **V. Ď.**, bývajúcemu v K., zastúpenému JUDr. M. B., advokátkou, Advokátska kancelária JUDr. M. B., s.r.o., so sídlom v Ž., , o **určenie práva spoločného užívania bytu**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18 C 187/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 22. septembra 2009 sp. zn. 8 Co 193/2009, takto

### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žililne z 22. septembra 2009 sp. zn. 8 Co 193/2009 a rozsudok Okresného súdu Žilina z 2. apríla 2009 č.k. 18 C 187/2008-90 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

### O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 2. apríla 2009 č. k. 18 C 187/2008-90 rozhodol, že žalobkyňa je oprávnená užívať v byte č. X. nachádzajúcom sa na štvrtom poschodí, vo vchode č. X. bytového domu súp. č. X. na ul. R. v K., postavenom na pozemku parcela č. X. KN, detskú izbu a spálňu; žalovaný je oprávnený užívať v tomto byte obývaciu izbu; kuchyňu s príslušenstvom, chodbu a sociálne zariadenie sú účastníci oprávnení užívať spoločne; žalobu vo zvyšnej časti zamietol a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania 446,02 € na účet jej právnej zástupkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení skonštatoval vykonanie dokazovania vyjadrením právnej zástupkyne žalobkyne a právneho zástupcu žalobcu, výsluchom žalovaného, výsluchom svedkov E. Ď. a H. Ď., oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami - čiastočným výpisom z listu vlastníctva č. X., zmluvou o nájme; listom právneho zástupcu žalobkyne z 9. septembra 2008;

písomným vyjadrením žalovaného z 19. januára 2009, listín predložených súdu – zmluvou o poskytnutí podpory vo forme úveru; súhlasom s predajom bytu; dohodou o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov; zmluvou o nájme bytu; úradným záznamom z „30.0.2008“; listom právneho zástupcu žalobkyne z 15. júla 2008; kúpnu zmluvou, kolaudačným rozhodnutím, stavebným povolením, uznaním dlhu, pripojeným spisom Okresného súdu Žilina, pripojeným spisom Katastrálneho úradu v Ž., Správa katastra KNM sp.zn. V X., z ktorého zistil, že účastníci konania už nie sú manželmi, ich manželstvo uzavreté 14. júna 1997 bolo právoplatne rozvedené 2. novembra 2007 a bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo vypořádané. Manželstvo účastníkov konania bolo uzavreté (14. júna 1997) v čase pred vydaním stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia k predmetnému bytu, z čoho vyplýva, že účastníci konania nadobudli byt počas trvania manželstva. Stavebné povolenie k bytu bolo vydané na základe žiadosti žalovaného zo 4. júna 1997, teda ešte pred uzavretím manželstva účastníkov, avšak vzhľadom na ustálenú súdnu prax, ak s vytváraním vecí (napr. rodinného domu, bytu,...) začal jeden z manželov pred uzavretím manželstva, treba posúdiť, či manželia za trvania manželstva len dokončovali úpravu stavby, ktorá už existovala v okamihu uzavretia manželstva alebo či spoločnou prácou stavbu za trvania manželstva tvorili. Za okamih, v ktorom sa stavba stáva vecou v zmysle práva spôsobilou byť predmetom právnych vzťahov sa pokladá ten kvalitatívny stav, v ktorom je stavba dobudovaná minimálne do takého štádia, od ktorého všetky ďalšie stavebné práce smerujú len na dokončenie už nezameniteľne určenej veci. Z uvedených hľadísk nepovažoval za rozhodujúce to, na koho bolo vydané stavebné a kolaudačné povolenie. Skutočnosť, že predmetný byt patrí do bezpodielového spoluvlastníctva preukazuje aj zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru nenávratného príspevku č. X., ktorej zmluvnými stranami je Š. na strane veriteľa a na strane dlžníka je žalobkyňa a žalovaný. To, že žalovaný prispel na výstavbu predmetného bytu aj zo svojich úspor nespôsobuje nadobudnutie vylúčeného vlastníckeho práva k bytu žalovaným. Žalobkyňa je bezpodielovou spoluvlastníčkou predmetného bytu, a preto má právo byt užívať rovnako ako žalovaný. Podľa § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dôjde medzi manželmi k nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezdôvodného spoluvlastníctva, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Právo domáhať sa ochrany má každý z manželov nielen v prípade, keď došlo k nezhode v rámci spoločného užívania veci, ale aj v prípade, keď jeden z manželov svojvoľne bráni druhému v užívaní spoločnej veci. Žalobkyňa sa stará o spoločné maloleté dieťa, ktoré jej bolo zverené do osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Žilina z 28. septembra 2007 č.k. 6 C 191/2007, a preto vzhľadom na potreby maloletého dieťaťa

rozhodol, že žalobkyňa bude v byte výlučne užívať dve izby, a to detskú izbu a spálňu a žalovaný bude výlučne užívať obývaciu izbu s tým, že ostatné priestory (kuchyňu a chodbu) v byte sú oprávnení užívať spoločne, keďže v byte je len jedna kuchyňa a jedno sociálne zariadenie spolu s chodbou. Žalobu v zostávajúcej časti (o povinnosti oboch účastníkov navzájom strpieť užívanie bytu) zamietol z dôvodu nadbytočnosti vzhľadom na úpravu užívania spoločnej nehnuteľnosti (bytu) súdom. Právnou zástupkyňou žalovaného navrhnuté dokazovanie opakovaným výsluchom svedkov k okolnostiam odsťahovania žalobkyne z bytu i svedka Z. Ď. považoval za nadbytočné vzhľadom na predmet sporu, v ktorom nešlo o spoločný nájom ale o bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov. Súd nepovažoval za potrebné vypočuť žalobkyňu a žalovaného za ich vzájomnej prítomnosti, pretože podstatné skutočnosti boli v konaní preukázané, pričom na pojednávaní súdu 29. januára 2009 boli obaja účastníci konania prítomní, na pojednávaní súdu 19. marca 2009 bola prítomná iba žalobkyňa a na pojednávaní súdu 2. apríla 2009 bol prítomný iba žalovaný, ktorý však nechcel vypovedať pre neprítomnosť žalobkyne bez uvedenia ďalšieho dôvodu. Súd nepovažoval za potrebné vypočuť žalobkyňu prihladiac na pokročilé štádium jej tehotenstva, ako aj vzhľadom na to, že súd mal zistené všetky skutočnosti, ktoré považoval za potrebné. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline rozsudkom z 22. septembra 2009 sp. zn. 8 Co 193/2009 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, že žalobkyňa je oprávnená užívať v byte č. X., nachádzajúcom sa na štvrtom poschodí, vo vchode č. X. bytového domu, súp. č. X. na ul. R. v K., postavenom na pozemku pare. č. X. KN, detskú izbu a spálňu a žalovaný je oprávnený užívať v tomto byte obývaciu izbu; kuchyňu a príslušenstvo, chodbu a sociálne zariadenie sú účastníci oprávnení užívať spoločne a vo výroku o trovách konania; žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy odvolacieho konania 71,92 €; v zamietajúcej časti rozsudok okresného súdu nebol odvolaním dotknutý. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu i s jeho odôvodnením. Vychádzal z toho, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli 14. júna 1997 manželstvo. Pred uzavretím manželstva žalovaný uzavrel zmluvu s K. spolu s ďalšími kupujúcimi. Touto zmluvou z 30. mája 2007 odkúpil podiel na parcele KN č. X. o výmere X. m<sup>2</sup> a stal sa podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti v podiele 28/429-ín. Zmluva preukazuje spoluvlastnícky podiel k pozemku pod bytovým domom č. X.. Následne po uzavretí manželstva (a počas jeho trvania) bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu bytu v bytovom dome č. X. pre žalovaného. Kolaudačné rozhodnutie na byt č. X., nachádzajúci sa

v bytovom dome č. X., postavenom na parc. č. X., ktorý je predmetom žaloby, bolo vydané Okresným úradom v K., odborom životného prostredia 10. júna 1999 pod č. ŽP – X. a stalo sa právoplatným 29. júna 1999. Prvostupňový súd pred rozhodovaním o úprave užívania k predmetnému bytu správne vyriešil otázku vlastníctva práva k bytu. Mal preukázané, že byt patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného, a preto upravil užívanie tohto bytu medzi účastníkmi konania zohľadňujúc to, že žalobkyňa má v osobnej starostlivosti maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva. Za nepodstatné odvolací súd považoval to, či žalobkyňa (ne)opustila byt a to, kto a v akej výške poskytol finančné prostriedky na zabezpečenie výstavby bytu, uvedené možno zohľadniť pri vysporiadaní bezpodielového vlastníctva manželov. Odvolací súd považoval za správny záver súdu prvého stupňa o vyriešení kolízie medzi právom na ochranu obydlia a súkromia pred právom spoluvlastníka na užívanie vecí, favorizujúc práva spoluvlastníka vzhľadom na okolnosti daného prípadu, keď žalobkyňa nemá vo vlastníctve iný byt, býva v nájme prihládajúc pritom i na záujem maloletého dieťaťa. Pokiaľ žalovaný namietal, že súd prvého stupňa nevykonal navrhnutý dôkaz výsluchom svedka Ľ. Ď. i to, že 19. marca 2009 sa uskutočnilo pojednávanie napriek jeho žiadosti o odročenie pojednávania, odvolací súd považoval postup súdu prvého stupňa za správny, lebo riadne predvolaný svedok sa bez ospravedlnenia pojednávania nezúčastnil. Žalovaný svoju neúčasť na pojednávaní 19. marca 2009 ospravedlnil podaním podpísaným jeho splnomocnenou zástupkyňou zo 17. marca 2009, doručeného okresnému súdu 18. marca 2009 (č.l. 60 spisu). Ospravedlnenie je zmätočné, ako správne konštatoval súd prvého stupňa v zápisnici o pojednávaní z 19. marca 2009. Navyiac splnomocnená zástupkyňa žalovaného sa ospravedlnila telefonicky 17. marca 2009 a z písomného podania zo 17. marca 2009 vyplynulo, že ospravedľuje neúčasť pre kolíziu s pojednávaním na Okresnom súde Bratislava III v právnej veci sp.zn. 6 C/101/2007. Z pripojenej kópie predvolania od Okresného súdu Bratislava III vyplýva, že toto predvolanie bolo vytýčené 24. februára 2009, teda dlhú dobu po dátume 29. januára 2009, kedy splnomocnenej zástupkyňi žalovaného i žalovanému bol známy termín pojednávania v prejednávanej veci, pritom mali dostatočne dlhú dobu na rozhodnutie ktorého pojednávania sa splnomocnená zástupkyňa žalovaného zúčastní. Odvolací súd nezistil pochybenie pri vytýčení pojednávania 2. apríla 2009, na ktoré bol riadne predvolaný žalovaný (30. marca 2009) i jeho právna zástupkyňa, ktorá bola o termíne pojednávania upovedomená telefonicky 20. marca 2009 (č.l. 69 spisu). Stotožnil sa so záverom, že nevypočutie navrhnutých svedkov nebolo významné pre rozhodnutie súdu prvého stupňa. Za správne považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa o náhrade trov konania, ktorý v prípade

čiastočného neúspechu žalobkyne aplikoval § 142 ods. 3 O.s.p. a žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil s poukazom na § 237 písm. b/ a f/ O.s.p. a dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. (v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p.; konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalovaný a žalobkyňa nemali v konaní procesnú spôsobilosť, t.j. spôsobilosť byť účastníkmi konania z dôvodu, že po doručení rozsudku súdu prvého stupňa žalovaný uzavrel k predmetnému bytu darovaciu zmluvu s B. Ď., ku ktorému bol vklad vlastníckeho práva povolený 7. júla 2009. Odvolací súd nekonal s vlastníčkou bytu B. Ď., ktorá mala procesnú spôsobilosť. Z dôvodu, že v konaní nedošlo k vypočutiu účastníkov konania, bolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p., čo sa nestalo. Namietal pochybenie súdu prvého stupňa, ktorý vo veci 19. marca 2009 pojednával napriek jeho ospravedlneniu a žiadosti o odročenie pojednávania z dôvodu doprodu jeho matky B. Ď. k ošetrojúcemu lekárovi i pre neprítomnosť jeho právnej zástupkyne na pojednávaní súdu, ktorá neúčast' žalovaného i svoju neúčast' ospravedlnila z dôvodu kolízie pojednávania pred Okresným súdom Bratislava III sp.zn. 6 C 101/07. Súdny nerespektovali princíp rovnosti strán v konaní, keď k vyhláseniu rozsudkov došlo na základe tvrdení právnej zástupkyne žalobkyne a návrhom žalovaného na vykonanie dokazovania nebolo vyhovené. Podľa názoru žalovaného rozhodnutia súdov (súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu) sú vecne a právne nesprávne, odvolací súd nevykonal náležité ani žalovaným navrhované dokazovanie, v dostatočnom rozsahu nezistil skutkový stav (resp. vychádzal zo zistení, ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní) a nevyvodil z neho správne právne závery (napr. keď ako predbežnú otázku súd skúmal vlastníctvo k bytu a nevychádzal zo zápisu vlastníckeho práva žalovaného v katastri nehnuteľnosti na liste vlastníctva č. X.). Žalobkyňa nemá v predmetom byte trvalé bydlisko, preto nemá naliehavý právny záujem podľa § 80 O.s.p. na určení práva užívať byt, z tohto dôvodu nemá aktívnu legitimáciu. Žalobkyňa nemala uzavretú žiadnu nájomnú zmluvu k bytu, nevyplýva jej ani právo na „spoluúžívania“ bytu. Vychádzal z tohto, že právo na ochranu obydlia a súkromia (čl. 7 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 12 Ústavy

Slovenskej republiky) má mať v danom prípade prednosť pred právom spoluvlastníka na užívanie veci, čo bolo žalovanému postupom súdov upreté.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietnuť považujúc rozhodnutia súdov za vecne správne; žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu. Keďže konanie o každom mimoriadnom opravnom prostriedku má vždy znak výnimočnosti, rámec možného prieskumu obmedzuje zákon len na taxatívne ustanovené dôvody prípustnosti konania o mimoriadnom opravnom prostriedku. V nadväznosti na to právna úprava prípustnosti dovolania a tiež jednotlivých dovolacích dôvodov nesleduje cieľ napraviť všetky procesné vady a nesprávnosti konania a rozhodovania súdov, ale len tie, ktoré označuje zákon.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, (len vtedy) pokiaľ to zákon pripúšťa. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Prípustnosť dovolania žalovaného v danom prípade nemožno vyvodiť z vyššie uvedených ustanovení, lebo napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a v napadnutom potvrdzujúcom rozsudku odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p.

So zreteľom na to by dovolanie žalovaného mohlo byť procesne prípustné, len ak by napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní postihnutom závažnou procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p. O vadu takejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie vylúčené.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/, d/, e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkami: či ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania; či účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený a či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. b/, c/ a f/).

1. Dovolateľom namietaná vada podľa § 237 písm. b/ O.s.p. mala spočívať v tom, že v čase vyhlásenia rozsudku odvolacím súdom žalovaný nebol vlastníkom bytu, pretože po doručení rozsudku súdu prvého stupňa uzavrel darovaciu zmluvu s B. Ď. (zomrelou X.), vklad vlastníckeho práva k bytu bol povolený rozhodnutím katastrálneho úradu 7. júla 2009 pod V X.; odvolací súd nekonal s účastníkom konania na žalovanej strane, ktorý by mal procesnú spôsobilosť, t.j. bol vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti.

Dovolací súd vo všeobecnosti poukazuje na to, že otázka pasívnej legitímácie účastníka konania (žalobkyne a žalovaného) nemá žiaden vplyv na prípustnosť dovolania

podľa §237 O.s.p. Ak súd nesprávne posúdi túto otázku, nejde o vadu konania, ktorá by spôsobovala tzv. zmätočnosť konania. Nedostatok hmotnoprávnej legitímácie (vecnej aktívnej alebo pasívnej) môže mať iba vecný dopad na výsledok sporu v podobe vydania meritórneho rozhodnutia, ktorým sa žaloba zamieta (obdobne porovnaj napr. R 34/1993). Od aktívnej alebo pasívnej legitímácie účastníka konania treba odlišovať spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 O.s.p.) a procesnú spôsobilosť (t.j. spôsobilosť samostatne konať ako účastník konania § 20 O.s.p.). Nedostatok procesnej spôsobilosti účastníka konania (spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať procesné práva a povinnosti) bez riadneho zastúpenia je vadou, na ktorú dopadá § 237 písm. c/ O.s.p. K vade takejto povahy v danom prípade nedošlo. Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. V sporovom konaní zákon za účastníkov konania označuje žalobcu a žalovaného (§ 90 O.s.p.); žalobcom je ten, kto podal žalobu a žalovaným ten, koho žalobca v žalobe za žalovaného označil, a to bez ohľadu na to, či takto označený žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (t.j. či mu svedčí hmotnoprávna vecná pasívna legitímácia). Spôsobilosti byť účastníkom zodpovedá spôsobilosť mať práva a povinnosti v zmysle § 7 OZ a § 8 OZ (t.j. právna subjektivita a spôsobilosť na právne úkony). Okamihom narodenia má každá fyzická osoba spôsobilosť na práva a povinnosti (právnu subjektivitu), smrťou právna subjektivita fyzickej osoby zaniká. Spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a povinnosti vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Obom účastníkom konania žalobkyni i žalovanému ako dospelým a žijúcim fyzickým osobám zákon priznáva právnu subjektivitu, ich pozbavenie alebo obmedzenie nebolo preukázané žiadnym súdnym rozhodnutím, preto je potrebné vychádzať zo stavu, že títo majú aj spôsobilosť byť účastníkmi občianskeho súdneho konania (§ 19 O.s.p.). Ak by aj prípadne žalovaný nebol v konaní pasívne vecne legitimovaný (nebol nositeľom hmotnej povinnosti), nespôbovala by táto okolnosť nedostatok spôsobilosti byť účastníkmi konania. Z uvedených dôvodov konanie netrpí vadou podľa § 237 písm. b/ O.s.p.

2. Dovolateľ namietal, že postupom súdu prvého stupňa, tak aj odvolacieho súdu, mu bola odňatá možnosť pred ním konať. Súd prvého stupňa neakceptoval jeho žiadosť o odročenie pojednávania, vo veci vykonal dokazovanie bez jeho účasti i bez účasti jeho právneho zástupcu, pričom v konaní nebol vypočutý, rovnako nebola vypočutá ani žalobkyňa. Obdobne postupoval aj odvolací súd, ktorý vo veci rozhodol bez pojednávania. Postup súdov nerešpektoval princíp rovnosti strán v konaní a k vyhláseniu rozsudkov došlo na základe tvrdení právnej zástupkyne žalobkyne.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizáciu tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (viď napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Z uvedeného vyplýva, že materiálne jadro procesných práv, ktoré musia byť účastníkom konania zabezpečené v procesnom postupe súdu, sa významne dotýka (koncentruje) prípravy, priebehu i výsledkov ústneho pojednávania v konaní pred súdom prvého stupňa, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňuje zisťovanie skutkového stavu veci (počnúc právom navrhovať dôkazy, byť účastný vykonávania dôkazov, možnosti vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a pod.) a v konečnom dôsledku mať procesnú možnosť vyjadriť sa i k právnej stránke veci. Dodržanie procesných podmienok umožňujúcich súdu vykonať súdne pojednávanie v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. sa stáva rozhodujúcim faktorom pre zabezpečenie a naplnenie procesných práv účastníkov konania a ich možnosti konať pred súdom.

V zmysle § 24 O.s.p. sa účastník môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí, pričom si ako zástupcu môže vždy zvoliť advokáta; jemu udelené plnomocenstvo nemožno obmedziť (§ 25 ods. 1 O.s.p.). Zástupca, ktorému bolo udelené plnomocenstvo pre celé konanie, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník (§ 28 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní - ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

V prejednávanej veci postup súdu prvého stupňa nebol v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. Uvedené ustanovenie určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby mohol súd vec prejednať v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu: riadne predvolanie a absencia

žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Dovolací súd na rozdiel od odvolacieho súdu i súdu prvého stupňa dospel k záveru, že druhá z uvedených podmienok v danom prípade splnená nebola. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v konaní zastúpený advokátkou JUDr. M. B. na základe plnomocenstva z 9. januára 2009 (č.l. 17 spisu). Žalovaný a jeho právna zástupkyňa termín pojednávania stanovený na 19. marca 2009 o 12,00 hod. zobrali osobne na vedomie na pojednávaní súdu konanom 29. januára 2009 (č.l. 26 spisu). Právna zástupkyňa žalovaného včas - podaním zo 17. marca 2009 (doručeným súdu prvého stupňa osobne 18. marca 2009 – č.l. 60 spisu) ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní 19. marca 2009 o 12,00 hod., ktorú odôvodnila kolíziou pojednávania v „reštančnej“ veci na Okresnom súde Bratislava III sp.zn. 6 C 101/2007 (nariadeného na 19. marca 2009 o 10,15 hod.), súčasne ospravedlnila aj neúčast' žalovaného na uvedenom pojednávaní z dôvodu sprevádzania jeho matky na ošetrovanie k lekárovi s tým, že žalovaný vyjadruje svoj nesúhlas so substitúciou zastúpenia iným právnym zástupcom, z uvedeného dôvodu nesúhlasí, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti a žiada o odročenie pojednávania. Pokiaľ súdy nižších stupňov považovali obsah ospravedlnenia za „zmätočný“, bez bližšieho vysvetlenia, bolo povinnosťou túto „zmätočnosť“ odstrániť tak, aby im umožňovala správne posúdiť splnenie zákonných podmienok v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Obsahom tohto základného práva nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkol'vek žiadosti o odročenie pojednávania. Kolízia dvoch pojednávání toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie „dôležitého dôvodu“ na odročenie riadne a včas vytýčeného pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ (§ 101 ods. 2 O.s.p.) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu (viď I. ÚS 68/1998).

Dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania pred súdom môže byť aj kolízia s iným pojednávaním právneho zástupcu účastníka konania, ak od účastníka nemožno spravodlivo požadovať, aby si zvolil iného zástupcu. Ak v takom prípade súd, napriek žiadosti o odročenie pojednávania, prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti účastníka a jeho

právneho zástupcu, odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (R 41/2002, R 32/2002).

Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak účastník tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, t.j. také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť, riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy a súčasne sú vážne (dôležité, ospravedlniteľné), ako z hľadísk objektívnych i subjektívnych.

V prípade, ak je takouto prekážkou neúčast' zástupcu účastníka na pojednávaní v dôsledku jeho účasti na inom (iných) pojednávaniach pred súdmi z dôvodu, že účastník trvá na osobnej účasti ustanoveného advokáta na pojednávaní a nesúhlasí s tým, aby ho v konaní zastupoval iný advokát (substitút) i bez ďalšieho zdôvodnenia sama táto skutočnosť je objektívne (v záujme zachovania práva každého na právnu pomoc) i subjektívne (právo na základe ničím neobmedzenej slobodnej vôle byť zastúpený konkrétnym zástupcom) dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania.

Súd prvého stupňa na pojednávaní 19. marca 2009 vykonal dokazovanie bez prítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p., keď vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu Katastrálneho úradu v Ž., Správy Katastra K. sp.zn. V X. a vypočul svedkov E. Ď. a H. Ď. a pojednávanie odročil na 2. apríla 2009. Zo zápisnice o pojednávaní súdu z 2. apríla 2009, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, nevyplýva, vykonanie (alebo opakovanie) dôkazov vykonaných na pojednávaní súdu z 19. marca 2009 Dovolací súd dodáva, že zo zápisnic o pojednávaní pred súdom prvého stupňa z 29. januára 2009 (č.l. 22-26), z 2. apríla 2009 (č.l. 74 – 76) nevyplýva vykonanie ďalších dôkazov (najmä listinných z ktorých súd vychádzal), tak ako to vyžaduje § 129 O.s.p., t.j. ich prečítaním alebo oboznámením ich obsahu, ani to či a ako sa k vykonaným dôkazom vyjadrili účastníci konania (§ 123 O.s.p.).

Odvolací súd, ktorému bola vec predložená na rozhodnutie o odvolaní žalovaného bez nariadenia pojednávania verejne 22. septembra 2009 vyhlásil rozsudok v odôvodnení ktorého (o.i.) poukázal, že ospravedlnenie žalovaného z pojednávania súdu z 19. marca 2009 považuje obdobne ako súd prvého stupňa za zmätočné a v podstate za nepostačujúce (nie dôležité), pretože kolidujúce pojednávanie vzhľadom na jeho vytýčenie 24. februára 2009

zabezpečovalo dostatočne dlhú dobu pre rozhodnutie právnej zástupkyne žalovaného, ktorého pojednávania sa zúčastní.

Za tejto skutkovej situácie dovolací súd vzhliadol v postupe súdu prvého stupňa nesprávnosť, v dôsledku ktorej bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a na ktorú nesprávnosť neprihliadal ani odvolací súd a tento nedostatok nenapravil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej považuje za potrebné zdôrazniť všeobecne platný princíp, podľa ktorého prípadné zásahy do základných ľudských práv a slobôd (čl. 38 ods. 2 Listiny v spojení s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) a teda aj ich obmedzenia musia byť interpretované reštriktívne a nie extenzívne. Pritom je potrebné najmä rešpektovať zásadu, že pri obmedzení základných práv a slobôd musí byť zachovaná ich podstata a zmysel, a že takéto obmedzenia nesmú byť zneužívané k iným účelom, ako pre ktoré boli stanovené. Ak teda podľa ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. platí že, ak sa riadne predvolaný účastník (jeho právny zástupca) nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy, zjavne túto zákonnú výnimku zo základného práva zakotveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nie je možné chápať spôsobom rozširujúcim.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť to, že obsahom práva na právnu pomoc garantovaného čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je možnosť každého na základe vlastnej úvahy zvoliť si zástupcu v konaní pred súdom, vyjmúc prípady obligatórneho zastúpenia. Je totiž výsostným (slobodným) právom účastníka rozhodnúť koho ustanoví za svojho zástupcu v konaní pred súdom. Možnosť tejto voľby (úvahy) zákon neobmedzuje ani iným spôsobom nevymedzuje; jej kritériá sú autonómnou vecou účastníka konania. Na uvedenom závere nič nemení ani inštitút právnej substitúcie (§ 16 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii), pretože tento má dispozitívny charakter a nie je povinnosťou uloženou účastníkovi konania ani jeho advokátovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že žalovanému bola odňatá možnosť pred súdom konať v konaní pred súdom prvého stupňa tým, že vo veci prebehlo pojednávanie bez účasti žalovaného a jeho právnej zástupkyne i keď k uvedenému postupu

neboli splnené zákonné podmienky v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., čím súd neumožnil žalovanému zúčastniť sa vykonania dokazovania a vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom. Uvedenému zodpovedá podľa názoru dovolacieho súdu povinnosť súdu umožniť účastníkovi konania, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý môže obsahovať zistenia významné pre rozhodnutie súdu (I. ÚS 76/96). K dôkazom vykonaným bez účasti žalovaného, na ktorý súd prvého stupňa pri rozhodovaní prihliadal (viď str. 2 odsek 4 rozsudku), bol aj listinný dôkaz – spis Katastrálneho úradu v Ž., Správy Katastra K. sp.zn. V X..

Zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania zaručuje nielen ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj dohovor (čl. 6 ods. 1). V širšom chápaní je totiž táto zásada súčasťou práva účastníkov na spravodlivé prejednanie veci týkajúcej sa ich občianskych práv a záväzkov a zároveň špecifickým vyjadrením zásady kontradiktórnosti sporového konania. O takéto vymedzenie práv účastníka konania sa opiera aj judikatúra ESĽP, ktorý opakovane vyslovil, že súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je zásada kontradiktórnosti, v súlade s ktorou musia mať účastníci nielen právo navrhnúť všetky dôkazy, ktoré považujú za nevyhnutné na preukázanie svojich tvrdení, ale aj právo byť oboznámený a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom a predloženým vyjadreniam s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu (viď rozsudky ESĽP vo veciach *Niderröst – Huber v. Švajčiarsko*, 1997 – I, s. 108, *Mantovanelli v. Francúzsko*, 1997 – II, s. 436, *Krčmár v. Česká republika* r. 3. marca 2000 a pod.).

Jednou zo súčastí koncepcie spravodlivého súdneho konania, je tiež princíp rovnosti zbraní, ktorý okrem iného vyžaduje, aby každý účastník mal primeranú možnosť predložiť svoje návrhy za podmienok, ktoré nie sú podstatne nevýhodnejšie než podmienky, za ktorých touto možnosťou disponuje druhý účastník (viď rozsudky ESĽP *Ankerl v. Švajčiarsko*, 1996 – V, s. 1567, *Helle v. Fínsko*, 1997 – VIII, s. 2928 a pod.).

V tejto súvislosti je potrebné uviesť aj to, že hoci výsluch účastníka je iba jedným z dôkazných prostriedkov a nevykonanie dôkazu výsluchom účastníka konania nie je samo osebe vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., v spojení s inými okolnosťami takouto vadou konania môže byť. Ak sa totiž žalovaný domáhal svojho práva byť v konaní vypočutý s tým, že svoj výsluch podmieňoval prítomnosťou žalobkyne, bolo povinnosťou súdu poučiť ho za akých podmienok môže výpoveď odoprieť (§ 131 ods. 1 až 3 O.s.p. v spojení s § 126

ods. 3 O.s.p.). Zo spisu nevyplýva, aby súd prvého stupňa žalovaného ako účastníka konania poučil o jeho práve odoprieť výpoveď (za postačujúce nemožno považovať vyjadrenie žalovaného zaznamenané v zápisnici súdu z 2. apríla 2009 .....“poučení som porozumel, k veci sa nechcem vyjadrovať bez prítomnosti navrhovateľky“... – čl. 75 spisu), preto je potrebné vychádzať z toho, že žalovaný doposiaľ zákonným spôsobom neodoprel vypovedať, preto, ak ho súd považoval za potrebné vypočuť a k jeho vypočutiu nedošlo v dôsledku absencie riadneho (zákonného) poučenia, je potrebné vychádzať z toho, že žalovanému svedčí právo byť v konaní vypočutý (aj vzhľadom na to, že ide o vec, v ktorej sa rozhoduje o užívaní spoločnej nehnuteľnosti a zatiaľ neexistujú dôvody, ktoré by jeho právo vylučovali), čo mu postupom súdu prvého stupňa ale ani odvolacieho súdu nebolo umožnené. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd vzhľadom na postup súdu prvého stupňa nesprávnosť, v dôsledku ktorej bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., na ktorú nesprávnosť neprihliadal ani odvolací súd a tento nedostatok nenapravil.

Žalovaný namieta, že súdy v prejednávanej veci popreli zásadu rovnosti účastníkov konania. Zásada rovnosti strán v procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje občianskoprávny súd (PL. ÚS 43/95, II. ÚS 121/02). Pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu v sebe obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane. Obsah práva rovnosti ako jedného z určujúcich ústavnoprávných princípov občianskeho súdneho procesu spočíva teda v tom, že všetci účastníci občianskeho súdneho konania (osobitne sporového konania), ako aj iného civilného procesu majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka, nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (II. ÚS 35/02). Rovnosť účastníkov v občianskom súdnom konaní bližšie charakterizuje § 18 O.s.p., v zmysle ktorého účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv. Táto zásada sa premieta aj v ďalších ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku, predovšetkým v ustanoveniach upravujúcich vedenie konania a priebeh dokazovania. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu obsah spisu (viď bod 2/ odôvodnenia vyššie) svedčí o tom, že predmetná námietka žalovaného bola

opodstatnená. Z toho, ako ju dovolateľ naformuloval, možno vyvodit', že k názoru o porušení rovnosti strán dospel na základe nerovnakého prístupu súdu k obsahu procesných práv účastníkov konania, ak vykonal dokazovanie bez jeho priamej účasti a možnosti vyjadriť sa k týmto dôkazom a preto podľa žalovaného súdy svojím postupom pripísali vyšší stupeň preukaznosti a presvedčivosti tvrdeniam i dôkazom svedčiacim v prospech žalobkyne.

3. Dovolateľ súdom nižších stupňov ďalej vytýka, že nevykonali všetky ním navrhnuté dôkazy a že vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotili. Pokiaľ ide o námietku nevykonania všetkých navrhovaných dôkazov, je súdna prax jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 37/1993, R 125/1999 a R 6/2000). Treba zdôrazniť, že k procesným právam účastníka nepatrí, ako sa dovolateľ mylne domnieva, aby bol súdom vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 211 ods. 3 O.s.p.). Ak súd rozhodne, že navrhnuté dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. K uvedenej námietke žalovaného treba dodať, že súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov; jeho rozhodnutie môže byť síce z tohto dôvodu vecne nesprávne, ale to ešte samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Pokiaľ dovolateľ namieta, že súdy pri rozhodovaní vychádzali z neúplných skutkových zistení, ide po stránke obsahovej o námietku, že v konaní došlo k tzv. inej (než v § 237 O.s.p. vymenovanej) procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; takáto dovolateľom tvrdená vada (i keby k nej v konaní došlo) by bola síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), sama osebe by ale nezakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

K námietke dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu

aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastavaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby teda tvrdenia dovolateľa o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení otázky, že predmetný byt patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, či o nesprávnej aplikácii alebo výklade hmotnoprávnych noriem použitých súdmi boli prípadne aj opodstatnené, dovolateľom vytýkané okolnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. Z vyššie uvedených dôvodov (pod bodom 3/ odôvodnenia) dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovaného podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na to, pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na zistenú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (pod bodom 2/ odôvodnenia) rozsudky súdov oboch nižších stupňov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.), pretože rozhodnutia vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôžu byť považované za správne.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

**P o u ě n i e:** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 4. mája 2010**

**JUDr. Vladimír Magura, v.r.**  
**predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská